

Stadsdeel Zuidoost

INDICATOREN

Van 10 indicatoren is de afwijking van het gemiddelde van de buurt t.o.v. het Amsterdams gemiddelde gepresenteerd. Zie voor meer informatie, de inleiding bij de paragraaf Gebiedsgericht Werken van de Programmabegroting 2015.

Signaalblok

indicator	1	2	
Leefbaarheid			Sociaal-economisch
Onderwijs			Sociaal
Veiligheid			

- Veel beter dan Amsterdams gemiddelde
- Beter dan Amsterdams gemiddelde
- Gelijk aan of rond Amsterdams gemiddelde
- Slechter dan Amsterdams gemiddelde
- Veel slechter dan Amsterdams gemiddelde
- Geen cijfers/niet gemeten

PROGRAMMA'S

- Verkeer en openbare ruimte
- Stedelijke ontwikkeling en wonen
- Onderwijs, jeugd en diversiteit
- Welzijn, zorg en sport
- Werk, inkomen en participatie
- Openbare orde en veiligheid
- Economie en cultuur
- Duurzaamheid en water

BUDGET

Totaal € 90.128.000

FOCUSPUNTEN

- 1 Buurtwerkkamer Venserpolder**
De buurtambassadeurs, de buurtveiligheidsteams en de buurtwerkkamers zijn voorbeelden van de goede samenwerking tussen bewoners, stadsdeel, corporaties en andere partijen ter verbetering van de buurten van Zuidoost.
- 2 Flankerend onderwijsbeleid**
Het studiehuis is een goed voorbeeld van flankerend onderwijsbeleid: leerlingen uit Zuidoost die buiten het stadsdeel op een school voor voortgezet onderwijs zitten kunnen hier terecht voor ondersteuning. Leerlingen op een school in Zuidoost kunnen op de eigen school terecht voor huiswerkbegeleiding.
- 3 World of Food (garage Develstein)**
Een creatieve nieuwe invulling van een leegstaande parkeergarage. Net als de atelierruimtes in garage de Kempering. Wanneer nieuwe invulling geen optie is moeten er middelen gereserveerd worden voor de herinrichting van de openbare ruimte.
- 4 Heesterveld community**
De broedplaats aan het Heesterveld voor startende ondernemers en kunstenaars biedt mogelijkheden voor de deelnemers en hun omgeving vanwege hun betrokkenheid bij de buurt.
- 5 Gaasperplaspark**
Het prachtige Gaasperplaspark, in beheer bij Groengebied Amstelland, is toenemend populair onder bewoners van heel Zuidoost.
- 6 Bewonersnetwerken**
In Gaasperdam wordt gewerkt aan een gebiedsgerichte organisatie van jeugd-, wijkzorg en participatie. Bijzonder voor dit gebied is de vroege betrokkenheid van bewoners hierbij.
- 7 Jeugd en Veiligheid**
Zuidoost scoort in een aantal buurten hoog op jeugdcriminaliteit en risicofactoren om op jonge leeftijd crimineel te worden. Dit vraagt om blijvende inzet, tegelijk is er aandacht nodig voor gebieden waar het risico toeneemt, zoals in Gein.
- 8 Arenapoort**
Dit gebied voor leisure, entertainment en uitgaan trekt jaarlijks meer dan 10 miljoen bezoekers en dit aantal neemt toe.
- 9 Werkgebied Amstel III**
In totaal biedt Zuidoost 50.000 arbeidsplaatsen waarvan een grote concentratie in dit gebied.
- 10 AMC/Zuidoost 7**
Bedrijven in het zorgcluster vestigen zich in elkaars nabijheid en versterken elkaar met o.a. het Amsterdam Health and Technology Institute (AHTI) en het medical business park.
- 11 Overkapping A9**
De werkzaamheden aan de overkapping van de A9/Gaasperdammerweg leiden over enkele jaren tot een nieuw park op het tunneldek, extra te ontwikkelen gebied en betere verbindingen.

OPGAVEN

- 12 Vergroten van zelfredzaamheid door meedoen en werk**
23% van de bewoners van Zuidoost moet rond komen van een inkomen op of onder het minimum. Meer dan 75% van alle bewoners met een minimuminkomen blijft langdurig op hetzelfde inkomensniveau. Er is vaker sprake van (problematische) betalingsachterstanden, niet zelden op het gebied van de vaste lasten.
- 13 Door ondernemen meer werkgelegenheid**
Een groot aantal ZZP'ers beschikt niet over voldoende ondernemersvaardigheden en netwerken en leeft op of onder de armoedegrens. Deze potentieel kansrijke ondernemers hebben behoefte aan ondersteuning in de zin van bedrijfsruimte (denk aan leegstaand vastgoed, onbenutte parkeergarages, e.d.) als ondersteuning door tijdelijk behoud van uitkering/vrijstelling van sollicitatieverplichtingen. Aan de andere kant van het spectrum vragen de grote ondernemers in het Amstel III gebied aandacht voor het in gezamenlijkheid branden en positioneren van het gebied. Amstel III is een krachtig werkgebied maar ook hier hebben ondernemers het lastig in de huidige tijd. Het ondernemersklimaat moet zo aangenaam mogelijk worden gemaakt bijvoorbeeld door goed accountmanagement binnen de gemeente, experimenten met regelluwe zones en goed beheer van de openbare ruimte.
- 14 Onderwijs, opvoeden en opgroeien**
In Zuidoost groeien veel kinderen op in een kwetsbare situatie. De schoolresultaten van de kinderen zijn recent verbeterd maar blijven nog te veel achter bij het Amsterdams gemiddelde om de focus hierop te verliezen. Kinderen ontvangen van thuis uit soms te weinig begeleiding bij een vervolgopleiding of beroepskeuze.
- 15 Wonen, leefbaarheid en bereikbaarheid**
Een belangrijke opgave is het afronden van de stedelijke vernieuwing. Braakliggende terreinen (E- en K-buurt) moeten zoveel mogelijk worden voorkomen aangezien dit leidt tot afname van leefbaarheid door zwerfvuil en het gevoel van onveiligheid. Creativiteit bij de invulling van deze terreinen is noodzakelijk. Wanneer garages worden gesloopt zal de openbare ruimte opnieuw ingericht moeten worden zoals bij de garages Hofgeest en Haag en Veld. Een andere opgave is het aantrekkelijker maken van het woningaanbod, zodat buurten aantrekkelijk zijn voor gevarieerde groepen, qua leeftijd, inkomen en woonwensen. Dit geldt bijvoorbeeld voor Gaasperdam.
- 16 Zuidoost, een veilige plek in de metropool**
Het gaat goed met de veiligheid in Zuidoost. Dit is wel het resultaat van continue monitoring en aandacht voor de ontwikkelingen. Het blijft belangrijk om stevig in te zetten zodat reeds bereikte resultaten behouden blijven. De objectieve veiligheid in Zuidoost is de afgelopen jaren verbeterd, maar de scores voor (drugs)overlast en geweld zijn nog steeds relatief hoog. De veiligheidsbeleving blijft achterlopen op de objectieve veiligheid. Uit de factsheet Jeugdcriminaliteit en Risicofactoren blijkt dat de jeugdcriminaliteitindex en risicofactorenindex nog steeds hoog is in Zuidoost. Voorkomen moet worden dat jongeren (verder) afglijden richting criminaliteit of deel gaan uitmaken van een overlastgevend jeugdgroep.

Stadsdeel Zuidoost

INLEIDING

Stadsdeel Zuidoost is een dynamisch, vitaal en groen deel van Amsterdam met een internationale uitstraling. Het gebied is samen met het centrum en Westpoort een van de economische motoren van Amsterdam.

Met de bewoners van Zuidoost gaat het steeds beter. De jarenlange inspanningen op sociaal en fysiek terrein (zoals de vernieuwing Bijlmermeer) hebben resultaat gehad. Er is een stevige basis gelegd en het bevestigt het potentieel van stadsdeel Zuidoost. Om deze verbeteringen vast te houden moet structureel geïnvesteerd worden in onderwijs, zorg en welzijn, (arbeids)participatie, ondernemerschap, kunst en cultuur en openbare ruimte en veiligheid.

Het stadsdeel staat voor grote uitdagingen op het gebied van onderwijs, voortijdig schoolverlaten, (jeugd)werkloosheid en armoede. Onder andere taalproblemen, opleidingsniveau, erkenning van diploma's en vooroordelen en discriminatie op de stage- en arbeidsmarkt spelen hierbij een rol.

Bijlmer-Centrum

Bijlmer-Centrum is het meest stedelijke gebied van Zuidoost. Door de stedenbouwkundige vernieuwing Bijlmermeer is de fysieke omgeving positief veranderd. De laatste fase is door de economische crises gestagneerd en zorgt voor braakliggende terreinen. Het gebied kent relatief veel nieuwe instroom van mensen en er moet gewerkt worden aan het opbouwen van sociale netwerken. Het overgrote deel (75%) van de bewoners bestaat uit niet westerse Amsterdammers. Het gemiddelde inkomen van de Bijlmercentrum bewoner is een kwart lager dan dat van de gemiddelde Amsterdammer. De tevredenheid met de buurt is gemiddeld een 6,8 (Amsterdams gemiddelde is 7,4).

Bijlmer-Oost

In Bijlmer Oost zijn de bewoners ondernemend van aard zowel in maatschappelijke als commerciële zin. Naast een relatief hoog percentage ZZP'ers is er sprake van een bloeiende informele economie op het gebied van transport, catering, kinderopvang, kledingproductie en huishoudelijk werk. Van de bewoners heeft 73% een niet Westerse Amsterdammers. Het gemiddelde inkomen ligt een vijfde lager dan het Amsterdams gemiddelde en de tevredenheid met de buurt is 7,3. De situatie kan tussen

buurten sterk verschillen. In een aantal buurten zoals Geerdinkhof, Nieuw Grunder, Kantershof, Laag Eeftink, Laag Egeldonk ligt het gemiddeld inkomen boven het Amsterdams gemiddelde. Met name in de hoogbouw wonen veel mensen die rond moeten komen van een bijstandsuitkering.

Gaasperdam/Driemond

Gaasperdam is een ruim opgezette woonwijk met veel groen en met een uitstekende bereikbaarheid. Er zijn veel zorginstellingen gevestigd met het nabijgelegen AMC biedt dit kansen op het gebied van clustering van zorg en gezondheid. Het voorzieningen-niveau in het gebied is nu nog goed, maar staat onder druk vanwege teruglopend economisch draagvlak. De verscheidenheid tussen de deelgebieden is groot. Driemond kent een gemiddeld inkomen ruim boven het Amsterdams gemiddelde en het rapportcijfer is een 7,6. In Holendrecht/Reigersbos blijft de tevredenheid achter (6,3), ligt het besteedbare inkomen 10% lager dan het gemiddelde en wonen veel niet Westerse Amsterdammers. Er is een concentratie van vraagstukken in en rond de middelhoge woningbouw.

Amstel III

Amstel III/ArenAPoort is met bijna 50.000 werkenden en ruim 16 miljoen bezoekers een belangrijk economisch gebied voor de metropoolregio Amsterdam. ArenAPoort heeft daarbij landelijke aantrekkingskracht als leisure en uitgaansgebied. Het gebied kenmerkt zich door de goede bereikbaarheid, een aantal iconen (o.a. ArenA, Ajax, AMC), een groot aantal (inter)nationale hoofdkantoren en een aantal sterke economische clusters met groeipotentie zoals o.a. financiële en zakelijke dienstverlening, medisch/zorg, ICT, automotive, hotellerie en entertainment. Het gebied blijft in ontwikkeling en kent een transformatieopgave. Het is zaak de economische kracht te behouden en te versterken.

BUDGET bedragen x € 1.000

Hieronder staan de voor de bestuurscommissie verwachte budgetten per programma op basis van het voorstel van het college aan de raad voor de geïntegreerde gemeentebegroting 2015. Definitieve budgetten worden door het college toegekend na vaststelling van de gemeentebegroting door de raad en de verwerking van de daarbij door de raad aangenomen amendementen.

Programma	Baten	Lasten	Onttrekking	Dotatie	Saldo
Dienstverlening/Informatie	267	-47	0	0	314
Openbare orde/Veiligheid	153	2.627	0	0	-2.474
Verkeer/Openbare Ruimte	4.074	27.828	6.078	475	-18.151
Werk/Inkomen/Participatie	645	1.720	0	0	-1.075
Onderwijs/Jeugd/Diversiteit	85	-2.064	0	0	2.150
Welzijn/Zorg/Sport	1.280	14.565	0	0	-13.285
Economie/Cultuur	790	4.797	357	0	-3.650
Duurzaamheid/Water	8.740	12.362	0	0	-3.622
Stedelijke Ontwikk./Wonen	8.040	11.102	121	300	-3.241
Bestuur/Ondersteuning	0	6.129	0	200	-6.329
Bedrijfsvoering	-3.481	3.451	0	0	-6.932
Alg. Dekkingsmiddelen	7.176	7.657	200	550	-831
Totaal	27.770	90.128	6.756	1.525	-57.127

GEBIEDSANALYSE

Opleidingsniveau moet omhoog

Het percentage van leerlingen met HAVO/VWO advies is in Zuidoost slechts 31% terwijl in Amsterdam 59% van de leerlingen dit advies krijgt. De kans op het behalen van een startkwalificatie is helaas ook minder groot in Zuidoost dan ergens anders in Amsterdam. In 2013 was dit percentage in Zuidoost 59% en in Amsterdam 70%.

We zien goede resultaten van de integrale aanpak in Zuidoost van onderwijs en talentontwikkeling zoals betere scores bij de reguliere toetsing. In Amsterdam Zuidoost werken schoolbesturen/scholen van het primair en voortgezet onderwijs, gemeente Amsterdam, bewoners, jongerenorganisaties en jongerenwerkers intensief samen aan de ontwikkeling van een 'vangnet' voor jongeren. Belangrijke activiteiten zijn brede talentontwikkeling (28 basisscholen + 3 scholen voortgezet onderwijs), naschoolse leerondersteuning primair onderwijs, huiswerkbegeleiding (3 scholen voortgezet onderwijs), zomerschool, studiehuis en weekendcollege.

FOCUS OP HET PROGRAMMA

Verminderen van armoede, het vergroten van zelfredzaamheid door meedoen en werk

In twee delen van Zuidoost is met behulp van stedelijke middelen de afgelopen jaren geïnvesteerd in de sociaal economische positie van bewoners namelijk Bijlmer Centrum en Holendrecht/Reigersbos. Deze gebieden scoren het laagst van de stad op inkomen, tevredenheid met de buurt en CITO-scores.

De gestarte projecten zijn succesvol en moeten worden gecontinueerd. Zo nemen inmiddels 300 bewoners deel aan de leerwerktrajecten, hebben 575 bewoners al deelgenomen aan de activeringscursussen en nemen honderden bewoners deel aan de activiteiten in de buurtwerkkamers in Holendrecht en Venserpolder. Maar liefst 1500 kinderen deden mee aan leerondersteuningstrajecten.

Het is van groot belang de investeringen in buurten als Holendrecht West voort te zetten. De buurten hebben te maken met veel structurele armoede in vooral eenoudergezinnen waar de werkloosheid hoog is. Kinderen krijgen te weinig bagage van huis mee en beginnen aan hun schoolcarrière met een achterstand.

Werkgelegenheid, wijkconomie en participatie

Het grote aanbod in werkgelegenheid in Amstel III is een grote kans qua werkgelegenheid voor de bewoners van Zuidoost. Met de juiste interventies moet hier meer verbinding in te maken zijn. Hierbij is het van belang om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen. Maar ook is het wenselijk om de bedrijvigheid in de buurten te stimuleren, de positie van de aanwezige ondernemers te versterken, evenals de relatie met de directe omgeving ten behoeve van de leefbaarheid.

Basisvoorzieningen en dragende samenleving

In de Bestuursverklaring bestuurscommissie Zuidoost 2014-2018 wordt een krachtig beroep gedaan op bewoners, om de kracht aan te boren en te versterken. Zorg, jeugdzorg en participatie worden in fors tempo vanuit het rijk naar de gemeente gedecentraliseerd. Voor alle bewoners moet de kwaliteit van de zorg op peil blijven. Een nieuw programma is noodzakelijk rond het versterken van de sociale basisinfrastructuur als vangnet voor kwetsbare bewoners. Of dit nu kinderen zijn, bewoners met een beperking, eenzame ouders of bewoners zonder werk.

